

Profiel NBA-voorzitter 2025

Accountantsberoep

Met name in onzekere tijden heeft de samenleving behoefte aan houvast, aan betrouwbare informatie. Het accountantsberoep staat voor het geven van zekerheid bij financiële en niet-financiële informatie. Voor onafhankelijk en deskundig advies aan ondernemers en organisaties. Voor vertrouwen in geborgde kwaliteit. De accountant heeft vanwege zijn of haar cruciale rol in de maatschappij een wettelijk beschermde titel.

Accountants zijn werkzaam in de openbare praktijk, bij de overheid, als intern accountant en in het management van organisaties. In het accountantsregister van de NBA staan alle accountants in Nederland ingeschreven. Ze vormen een brede, pluriforme beroepsgroep van bijna 23.000 professionals met gemeenschappelijke gedragsregels. Integriteit, objectiviteit, vakbekwaamheid, zorgvuldigheid en betrouwbaarheid zijn essentiële waarden voor iedere accountant, in welke rol ook. Nederland rekt op zijn accountants.

Beroepsorganisatie

De Koninklijke Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (NBA) helpt accountants hun cruciale rol in de maatschappij te vervullen, nu en in de toekomst. Zij is de publiekrechtelijke organisatie die de belangen van de maatschappij en het beroep dient, als de vertegenwoordiger van het gehele accountantsberoep in Nederland. De NBA vormt zo de brug tussen de beroepsbeoefenaren en de maatschappij.

De NBA beschermt de beide titels die accountants mogen hanteren (RA en AA) en bevordert een goede beroepsuitoefening. Zij doet dit door het opstellen en handhaven van heldere gedrags- en beroepsregels voor alle accountants, door toetsing en door permanente educatie. De beroepsorganisatie bewaakt de kwaliteit van het accountantsberoep en stimuleert de ontwikkeling van het vakgebied. Ook zorgt de NBA er voor dat het accountantsberoep op belangrijke nationale en internationale podia haar stem duidelijk laat horen.

De positie van de NBA als publiekrechtelijke beroepsorganisatie is vastgelegd in de Wet op het accountantsberoep. Alle accountants in Nederland zijn verplicht lid van de NBA. Op grond van de wet heeft de beroepsorganisatie een ledenvergadering, een bestuur, een voorzitter, ledengroepen en een bureau. Het bestuur bestuurt en vertegenwoordigt de beroepsorganisatie en beheert het accountantsregister en het vermogen van de beroepsorganisatie. De ledenvergadering houdt toezicht op het bestuur. Bestuursleden worden benoemd voor vier jaren.

Positie bestuur

De NBA is een beroepsorganisatie die zowel belangenbehartiger is als regelgever en toezichthouder; gezaghebbend, gedegen en betrouwbaar. De publiekrechtelijke status zorgt voor een eigen dynamiek en de relevantie van het accountantsberoep maakt dat ook de NBA continu op zoek moet naar oplossingen voor relevante en actuele vraagstukken. De beroepsorganisatie en het bestuur staan daarbij nadrukkelijk in de belangstelling; van de eigen achterban, stakeholders, de politiek en de media. Dat vraagt om stevige, ervaren bestuurders.

Opdracht bestuur

De voorzitter van het bestuur is samen met het bestuur integraal verantwoordelijk en heeft de volgende opdracht (als onderdeel van het bestuur):

- Een goed samenspel van de verschillende perspectieven bewerkstelligen
- Contact onderhouden met een groot speelveld aan stakeholders
- Een prominente rol in de financiële verantwoordingsketen van de organisatie
- Het gezicht naar buiten van het georganiseerd accountantsberoep
- Het waarborgen van het belang en de positie van leden en ledenvergadering
- Het onderhouden van een functionele en toezichthoudende werkrelatie met de directie en de bestuursorganisatie van de NBA.

Het functioneren van het bestuur vraagt om een goede teamsamenstelling; de individuele leden dienen elkaar qua competenties aan te vullen en in goede harmonie met elkaar te kunnen samenwerken.

Samenstelling

- Het bestuur van de NBA telt zeven personen: vier personen die door de ledenvergadering zijn benoemd en op dit moment drie personen die worden afgevaardigd door de verschillende ledengroepen. Op grond van de wet kiest het bestuur uit de zeven leden een voorzitter en een plaatsvervangend voorzitter; hun benoeming moet door de ledenvergadering worden bekrachtigd.
- De aanstelling van de leden van het bestuur geschiedt voor een periode van vier jaar. Bestuursleden zijn niet direct herbenoembaar.
- De NBA wil in haar bestuur een evenwichtige en diverse samenstelling van mensen die elkaar goed aanvullen. Zij bezitten in de basis kennis van het vak en ervaring met de aard en de cultuur van de beroepsorganisatie.
- De NBA kent voor de bestuursfuncties een algemeen bestuursprofiel. Belangrijk daarin zijn, naast de kennis van het vak en een visie op de ontwikkeling daarvan, een goed gevoel voor bestuurlijke verhoudingen, een strategische lange termijn visie en een onafhankelijke blik. Steeds belangrijker wordt het hebben van een moreel kompas en van voldoende maatschappelijke sensitiviteit.

Huidige samenstelling:

- Kris Douma (vertrekkend voorzitter per eind 2025)
- Christel Deckers (vertrekkend lid per juni 2025)
- Aleks Kayhan
- Jan Rijken
- Carla Slotema (vertrekkend lid per 1 december 2024, opvolging december 2024)
- Steef Visser
- Vacature (benoeming op ledenvergadering december 2024)

De vergaderingen van het NBA-bestuur vinden doorgaans plaats bij de NBA in Hoofddorp en tijdens kantooruren.

Profiel NBA-voorzitter

De bestuurstermijn van de huidige NBA-voorzitter loopt af eind 2025; de beoogde nieuwe voorzitter dient tijdens de ledenvergadering van juni 2025 benoemd te worden en heeft daarmee tijd als NBA-bestuurslid om de organisatie en haar omgeving te leren kennen.

De NBA hanteert de volgende selectiecriteria voor de selectie van een toekomstige voorzitter:

- Ruime en stevige ervaring als bestuurder en/of toezichthouder. Ervaring met het managen van een breed en divers stakeholderveld. Het kunnen bouwen en onderhouden van relaties en een relevant netwerk. Het vervullen van een rol als boegbeeld van de sector. Ervaring in een voorzittersrol is een pre. Het zijn van titelhouder (RA of AA) is geen vereiste.
- Kennis van het vak van accountant en een duidelijke visie op de ontwikkeling van het vak in de breedste zin van het woord. Een en ander ook in een internationale context.
- Sterk maatschappelijk bewustzijn en een goed besef van de verantwoordelijkheid van de accountant naar het maatschappelijk verkeer.
- Een heldere visie op en ervaring met besturen, het houden van toezicht, compliance en governance en het concreet invulling daaraan geven.
- De beschikbaarheid van voldoende tijd, in combinatie met toewijding en flexibiliteit voor een adequate invulling van de functie.

Specifieke competenties voor het voorzitterschap

- Verbindend leiderschap. Uitstekende stakeholdermanager. Samenwerkingsgericht en teamplayer. Pakt de regie over de samenwerking. Mensgericht. Inspirerend.
- Betrokken. Verantwoordelijk. Onbetwist een ambassadeur van de NBA.
- Strategisch in denken en werken. Analytisch sterk.
- Kritisch en respectvol. Integer. Lef om zaken ter discussie te stellen. Onafhankelijk, maar met een consensusgerichte instelling.
- Communicatief, onafhankelijk, stevig en koersvast, met een natuurlijk overwicht en goed gevoel voor bestuurlijke en politieke verhoudingen.

In het kader van het waarborgen van de onafhankelijke oordeelsvorming is het van belang dat de kandidaat in schijn en wezen niet betrokken is bij een accountantsorganisatie of dit recent is geweest.

Remuneratie

De bestuurstermijn van de huidige voorzitter Kris Douma loopt af eind 2025; de beoogd voorzitter zou enkele maanden overlap hebben. De vergoeding van de voorzitter bedraagt op jaarbasis EUR 131.838,-- (all-in, prijspeil 2024). Het tijdsbeslag voor het voorbereiden en deelnemen aan de bestuursvergaderingen, de ledenvergaderingen, tussentijds telefonisch overleg en eventuele overige activiteiten is gemiddeld 3 dagen per week (1.000 uur op jaarbasis). Tijdens de periode van overlap zal de tijdsbesteding 1 dag per week (250 uur op jaarbasis) bedragen. Deze vergoeding bedraagt EUR19.862,-- op jaarbasis (prijspeil 2024). De reiskosten worden geacht in beide bedragen te zijn verrekend.

Rechtspositie

De rechtspositie tussen de leden van het bestuur en de NBA wordt enkel bepaald door hetgeen in de Wet op het accountantsberoep (Wab) en in verordeningen van de NBA is geregeld en dus niet door bijvoorbeeld de regels die op een arbeidsovereenkomst of een overeenkomst van opdracht van toepassing zijn. De voorzitter en de andere leden van het bestuur hebben dan ook geen werknemer-werkgever relatie met NBA. In de Wab is bepaald dat de ledenvergadering bestuursleden benoemt, uitgezonderd de afgevaardigden van de ledengroepen. De benoemingen blijken uit de beslissing van de ledenvergadering en de vastlegging daarvan in de notulen van de bijeenkomst waarin de beslissing is genomen. Voor de voorzitter en de plaatsvervangend voorzitter geldt daarnaast dat zij jaarlijks in die functie worden (her)benoemd. Een bestuurslid wordt benoemd voor een periode van maximaal vier jaar. Na die periode treedt het bestuurslid af. Na aftreden is zij of hij niet terstond herbenoembaar. Het verlies van de functie van bestuurslid na vier jaar is daarmee een automatisme. De ledenvergadering heeft de bevoegdheid om een lid van het bestuur tussentijds te ontslaan of te schorsen.

Bijzonderheden procedure:

De kandidaat wordt op voordracht van het bestuur benoemd door de ledenvergadering. Voorafgaand aan de voordracht zal een screening van de kandidaat plaatsvinden.

Tijdslijn

De beoogde benoeming van een toekomstig voorzitter (het eerste halfjaar als bestuurslid) moet plaatsvinden tijdens de ledenvergadering van 16 juni 2025. Dit betekent het volgende dat de naam van de voor te dragen kandidaat uiterlijk 2 mei 2025 aan de ledenvergadering bekend moet worden gemaakt.

De screening van mogelijke kandidaten neemt maximaal 14 werkdagen in beslag. Daarom zal uiterlijk in de bestuursvergadering van 1 april 2025 over de voordracht besloten moeten worden.